

Ekonomik kriz ve dolar kurundaki artış, dev şirket karlarının yüzde 90'ını götürdü 2018'de borca çalıştılar

Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durgunluğun başlıca nedenlerinden biri olan yüz milyarlarca dolarlık şirket borçları, 2018 yılında ülkenin en büyük şirketlerinin kârlarını adeta eritti. **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)** "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 Araştırması'nın (İSO-500) sonuçlarına göre, Türkiye'nin dev şirketleri geçen yıl elde ettikleri kârın neredeyse yüzde 90'ını borç ödemek için kullandı.

DW Türkçe'ye konuşan ekonomistlere göre, mevcut şirket bilançoları ile kısa vadede Türkiye'de yeni yatırım görmek çok zor olacak. Türkiye'nin toplam sanayi ihracatının yüzde 44,5'ini, yani yaklaşık yarısını gerçekleştiren 500 şirketin yer aldığı **İSO-500** araştırmasından çıkan en çarpıcı sonuç, şirketlerin borçluluğu oldu. Şirketlerinin finansal yapılarına bakıldığında, toplam borç toplam öz kaynakların iki katına çıkıyor.

En büyük borç kaydı

Buna göre, 2018 yılında şirketlerin finan-

sal kaynaklarının yüzde 33'ünü öz kaynaklar oluştururken, toplam borçlar ise kaynakların yüzde 67'sini kapladı. Bu oran bir önceki yıl yüzde 62,9 olarak gerçekleşmişti. Kaynaklar içerisinde yüzde 67'lik borç miktarı, **İSO-500** tarihinin en büyük borç oranı olarak da kayda geçti. Önümüzdeki aylarda ödenmesi gereken kısa vadeli borç nedeniyle 2019'un geçen yılı aratmayacağı tahmin ediliyor.

Borçta inanılmaz artış

Türkiye'nin dev şirketlerinin borç miktarı, 2018 yılında kârların da neredeyse tamamen yok olmasına neden oldu. **İSO-500** şirketlerinin borçlarını ifade eden finansman giderlerinin faaliyet kârı içindeki payı 2018'de yüzde 49,8'den yüzde 88,9'a yükseldi. Böylece şirketlerin borç ve faizlere ayırdıkları para son 1 yılda yüzde 172 artmış oldu. Bu oran 2012'de yüzde 34,1 düzeyindeydi. Bunun nedeni ise TL'nin Dolar karşısında 2018 yılında yüzde 30'u aşan bir değer kaybı yaşaması oldu. **İSTANBUL**

İstanbul seçimi aksattı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, 31 Mart seçimlerinin ardından ortaya çıkan

tablonun ekonomide ikinci yarıya ilişkin beklentilerde aksamaya işaret ettiğini belirtti.

İSO tarafından hazırlanan 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' 2018 yılı araştırması sonuçlarının

açıklandığı toplantıda gazetecilerin sorularını yanıtlayan Bahçivan, Türkiye'deki finansman sorununun, son 5-6 yıldır sürdüğünü ve temel konular arasında yer aldığını söyledi.

Ekonomistler: Yatırım işi çok zor

DW'den Aram Ekin Duran'a konuşan ekonomistlere göre, daralma sürecektir ve yeni yatırımların gelmesini beklemek mümkün görünmüyor.

Ekonomist Mustafa Sönmez'e göre, **İSO-500** verileri 2018'de dövizdeki sert yükselişin büyük şirketlerde yarattığı şoku ortaya koymuş oldu. Türkiye'de 200 milyar dolar aşan döviz borçlarının büyük kısmının **İSO-500**'de yer alan dev sanayi şirketlerine ait olduğuna işaret eden Mustafa Sönmez, "Bunlar içerisinde özellikle enerji şirketlerinin borç sorunu ağır bir yük teşkil ediyor" dedi.

Ortaya çıkan ağır tabloya rağmen sanayicilerin sesini yükseltmediğine de dikkat çeken Sönmez, şunları kaydetti: "Eskiden

olsa, böylesi kötü bir durum karşısında sanayici tozu dumana katardı. Şimdi utangaç açıklamalarla geçiştirmeye çalışıyorlar. Ama ne olursa olsun görünen o ki, 2019'da da sanayicilerin yeni yatırım yapması mümkün olmayacak."

DW Türkçe'ye konuşan siyasi iktisat uzmanı Dr. Ali Rıza Güngen'e göre, özel sektördeki bu olumsuz tablo 2019'a da yansıtacak. 31 Mayıs Cuma günü açıklanacak 2019 birinci çeyrek büyüme verilerinde negatif bir tablo ortaya çıkma ihtimalinin yüksek olduğunu dile getiren Güngen, "Sanayi üretim endeksi ve perakende satış endeksi gibi verilere baktığımızda sert bir daralma geldiğini söylemek mümkün" değerlendirmesinde bulundu.